

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено
На засіданні кафедри
музикознавства та хорового мистецтва
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №18 від 23.06.2021 р.)

В. о. завідувача кафедри
доц. Дубровний Т. М.

Силабус з навчальної дисципліни
«Інструментознавство»,
що викладається в межах ОПП Середня освіта
(музичне мистецтво першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

Львів 2021 р.

**Силабус курсу «Інструментознавство»
2021–2022 навчального року**

Назва курсу	Інструментознавство
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта 014 Середня освіта Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Дубровний Тарас Миколайович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва Кушніренко Ольга Андріївна, старший викладач кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	tarasdubrovnyy@gmail.com Helga.Kushnirenko@gmail.com olha.kushnirenko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 13.30-14.00 год. (вул. Валова, 18) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/instrumentoznavstvo-muzychne-mystetstvo
Інформація про курс	“Інструментознавство” є одним із основних музично-теоретичних курсів, необхідних для майбутніх музикантів, що продовжуватимуть на практиці втілювати свої теоретичні знання. В основу курсу покладено історичний метод викладання. Важлива роль відводиться композиторській практиці кінця ХХ – початку ХХІ століття, що дозволить майбутнім спеціалістам успішно займатися різними концертними програмами і різними жанрами. Знайомство студентів з інструментами симфонічного оркестру, з їхніми характерними властивостями та особливостями. Практичне примінення знання з інструментознавства.
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Інструментознавство” є нормативною дисципліною зі спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації Музичне мистецтво, яка викладається у сьомому семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Вивчення дисципліни “Інструментознавство” у вищих навчальних закладах є складовою частиною професійної підготовки студентів. Один з провідних предметів циклу музично-теоретичних дисциплін направлений на вивчення одного з основних компонентів музичної мови.
Мета та цілі курсу	Мета навчальної дисципліни “Інструментознавство” – вивчення побудови інструментів, їх діапазонів, технічних особливостей, тембральних та акустичних характеристик, аналітичне сприйняття тембрових красок оркестру, ансамблю, солюючих інструментів.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1.Барсова И. Книга об оркестре [2-е изд]. М. : Музыка, 1978. 208 с. 2.Гайденко А.П. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х. : Майдан, 2010. 156 с.

3. Давидов М. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва: посібник. К. : НМАУ, 1998. 224 с.
4. Денисов Э. Ударные инструменты в современном оркестре. – Москва, 1982.
5. Мальтер, Л. Таблицы по инструментоведению. – М. : Музыка, 1964.
6. Рогаль-Левицкий. Инструменты симфонического оркестра. – Москва. – Т. 1-4.
7. Розанов В. Инструментоведение / В. Розанов. – Москва: Советский композитор, 1981. – С. 114-115, 131-135.
8. Чулаки М. Инструменты симфонического оркестра / М. Чулаки – Москва: Музыка, 1972. – С. 163-174.

Рекомендована література (додаткова)

1. Агава С. Музыкальные инструменты средневековья в трактатах Абдугадира Мараги // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов. композитор, 1987. С. 189 – 196.
2. Барток Б. Народная музыка Венгрии и соседних народов. М.: Музыка, 1966. 79 с.
3. Беседы об оркестре / Рогаль-Левицкий Д. Москва, 1961. 288 с. 25.
4. Благодатов Г. История симфонического оркестра. Л. Музыка, 1969. 311 с.
5. Василенко С. Инструментовка для симфонического оркестра. М., 1952. Чулаки М. Инструменты симфонического оркестра.
6. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов. К. : Гос. метод. центр учеб. заведений к-ри и ис-в, 2003. 143 с.
7. Газарян С. В мире музыкальных инструментов. М. : Просвещение, 1985. 223 с.
8. Гаранян Г. Аранжировка для эстрадных инструментальных и вокально-инструментальных ансамблей.
9. Гуцал В. Грає оркестр українських народних музичних інструментів. К. : Мистецтво, 1978. 168 с.
10. Дrajниця Л. Оригінальний репертуар оркестрів народних інструментів УРСР (1930 – 1970 рр.). Л., 1982. 39 с.
11. Дrajниця Л. Инструментознаство: (інструменти духових оркестрів): навчальний посібник / Міністерство культури і туризму України, Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка.. Львів: ЗУКЦ, 2011.. 167 с. : іл..
12. Іваницький А. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. К. : Музична Україна, 1999. 222 с.
13. Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. К.: Муз. Україна, 1981. 112 с.
14. Кожевников Б. Инструменты духового оркестра / Б. Кожевников. – Москва : Музыка, 1984. – С. 133-140.
15. Кузнецов В. Работа с самодеятельными эстрадными оркестрами и ансамблями / В. Кузнецов. – Москва : Музыка, 1981. – С. 22-25, 33-35.
16. Онуфрієнко А. Читання партитур для оркестру народних інструментів / А. Онуфрієнко, І. Дяк, Ю Сливинський. . – Київ : Музична Україна, 1980. – С. 6.

	17. Хащеватська С. С. Читання партитур / С.С.Хащеватська. – Київ : ДМЦНЗКіМУ, 2003. – С. 33-35.
Тривалість курсу	120
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: Знати: – конструктивні, темброві, специфічні, індивідуальні особливості інструментів, способи запису і трактовку у якості сольного інструмента, а також у складі ансамблю та оркестру; – діапазони і регістри інструментів, їхню виконавську техніку та ігрові можливості, спеціальну інструментальну термінологію; – еволюційні процеси виникнення і розвитку сучасних інструментів. Вміти: – записувати і читати нотний матеріал в скрипковому, альтовому, теноровому і басовому ключі; – записувати і читати нотний матеріал в транспозиції in B, in Es, in F, in D, in A, in G; – розуміти, записувати і читати нотний матеріал у різному штриховому оформленні, характерному для різних оркестрових груп інструментів.
Ключові слова	Музичний інструмент, оркестри, групи інструментів, партитура, транспонуючі інструменти, запис мелодії для інструментів, оркестрова фактура.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру письмовий
Пререквізити	Знання з предметів: теорія музики, гармонія, поліфонія, музична форма
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, інтернет-сторінки
Необхідне обладнання	Нотні зошити, фортепіано, посібники.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою. Завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів з виділенням з них 10 балів на оцінювання індивідуальної роботи студентів. Завдання, що виносяться на залік оцінюються від 0 до 50 балів. Результати оцінювання переводяться до шкали балів ECTS і проставляються у балах за 100-бальною рейтинговою шкалою, за національною чотирибальною шкалою і у балах ECTS.
Питання до контрольного заміру знань.	1. Інструменти групи дерев'яних духових. 2. Інструменти група мідних духових. 3. Інструменти струнно-смичкової групи. 4. Ударні інструменти з визначеною висотою звучання. 5. Ударні інструменти з невизначеною висотою звучання. 6. Флейта і її різновиди.

	7. Гобой і англійський ріжок. 8. Кларнет і його різновиди. 9. Фагот і контрафагот. Валторна. 10. Труба. 11. Тромбон. 12. Туба. 13. сімейство саксгорнів. 14. Корнет. 15. Альт. Тенор. Баритон. 16. Баси. 17. Скрипка. 18. Альт. 19. Віолончель. 20. Контрабас. 21. Арфа. 22. Фортепіано. 23. Орган. 24. Клавесин. 25. Челеста.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Лекційний курс

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	Змістовий модуль I. Оркестрові групи.
	Тема 1. Поняття оркестрової групи.
	Тема 2. Дерев'яні духові інструменти.
	Тема 3. Група мідних духових.
	Тема 4. Група струнних інструментів.
	Тема 5. Група ударних інструментів.
	Тема 6. Інструменти, що не входять в оркестрові групи.
	Тема 7. Основи оркестрування. Співвідношення оркестрових груп
	Тема 8. Оркестрова партитура. Симфонічний та камерний оркестри

Практичні заняття

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	Змістовий модуль I. Оркестрові групи.
	Тема 1. Дерев'яні духові інструменти. Поєднання дер. дух. у партитурі
	Тема 2. Група мідних духових.
	Тема 3. Група струнних інструментів.
	Тема 4. Група ударних інструментів.

Самостійна робота студента:

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	Змістовий модуль I. Оркестрові групи.
	Тема 1. Поняття оркестрової групи. Дерев'яні духові інструменти.
	Тема 2. Група мідних духових.
	Тема 3. Група струнних інструментів.
	Тема 4. Група ударних інструментів.
	Тема 5. Співвідношення оркестрових груп
Тема 6. Симфонічний та камерний оркестри	